

Coses per fer

Coordina Erica Aspas
www.timeout.cat/que-fer

Un patrimoni de valor incalculable

El Museu d'Història de Catalunya exposa part del fons bibliogràfic de la Universitat de Barcelona. Per Erica Aspas

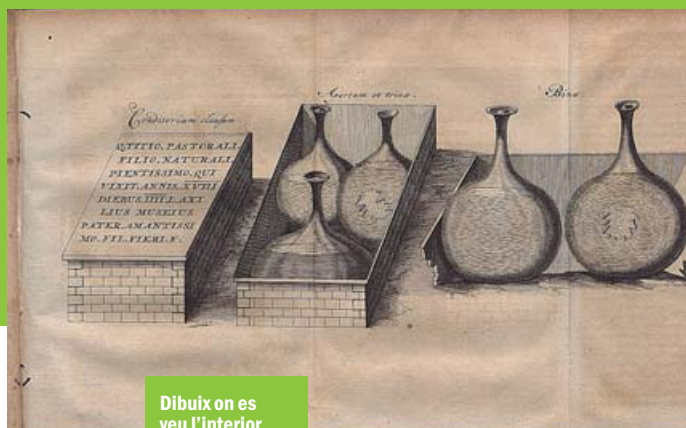
EL MUSEU D'HISTÒRIA de Catalunya i la Universitat de Barcelona han organitzat la mostra temporal *Els plaers de mirar. Tresors del fons bibliogràfic de la Universitat de Barcelona*. Feu cas del títol i recorreu l'espai amb deteniment, i atenció perquè teniu davant vostre 40 joies de valor incalculable, no només econòmic, sinó històric i antropològic. Perquè sí, estimats lectors *millennials*, durant molts i molts segles el llibre era el màxim vehicle del saber!

La llavor d'aquesta mostra va ser un llibre publicat l'any passat on es recollien 65 peces especials de la col·lecció de la UB i que repassaven les matèries impartides al centre, comentades per professors especialistes. Al museu s'exposen 40 dels 65 llibres, repartits en set temàtiques: *El cel i la terra*, *El poder de la paraula*, *El progrés i la tècnica*, *El relat de la memòria*, *Espiritualitat i pensament* i *Mons*

llunyans. Cada llibre és únic pel seu autor, per les il·lustracions, pels seus amos i fins i tot per estar mutilats.

Abans de ficar-nos en matèria, cal tenir clars uns termes fonamentals quan es parla de llibre antic: diferenciar entre manuscrit, incunable i un imprès. Manuscrit és un llibre escrit a mà; un incunable és un llibre del primer període de la impremta (1450 al 1500) i un imprès és qualsevol llibre sortit d'una impremta a partir del 1501. Apa, ja podem seguir!

Des que el món és món, l'home ha tingut curiositat per tot allò que l'envolta, la naturalesa i els fenòmens meteorològics. A la primera secció, dedicada al cel i la terra, trobareu l'antecedent dels llibres *pop-up*. Pere Apia signa aquesta preciositat del 1540 on comparteix els seus càlculs astrològics. Fixeu-vos en les 35 rodes mòbils! També descriu

Dibuix on es veu l'interior de les cambres mortuòries.

Roda on estan representants els signes del zodíac.

l'observació d'un cometa que més tard es va batejar com a Halley. Comparteix vitrina amb un tractat de botànica farcit d'il·lustracions detallades –això el fa destacar entre d'altres del mateix estil– amb 345 plantes, entre elles més de cent referències de plantes exòtiques de nous territoris mai descrites fins llavors. L'autor va trigar 35 anys a completar-lo perquè plantava les llavors a casa seva i documentava el seu creixement. També trobareu un

atles d'Espanya i un llibre del 1665 amb una representació de l'Etna i del Vesuvi.

Imaginem que va suposar l'aparició de la impremta. No només permetia conservar i transmetre el saber, també donava eines per aprendre i per desenvolupar la comunicació amb la literatura. Aquí s'obren davant vostre un manuscrit d'*Els cent noms de Déu*, de Ramon Llull, i una recopilació incunable de poesies de Virgili.

Il·lustracions
paganes al
voltant del text.

Il·lustració
detallada d'un
tractat de
botànica.

El valor per a les generacions posteriors dels tractats de medicina i enginyeria que es recullen aquí és inqüestionable. Us encantaran les il·lustracions del llibre d'esgrima, un que parla de la pràctica quirúrgica al món àrab i un altre amb la crònica del trasllat de l'Obelisc del circ de Neró a la plaça de Sant Pere, a Roma.

Durant el recorregut hi trobem tractats de dret i normes monàstiques així com Bibles i reculls d'altres religions, i també la

Dibuix que
explica el
trasllat de
l'Obelisc.

DE QUÈ VA...

Una selecció del fons bibliogràfic de la UB.

PER QUÈ HI HEU D'ANAR...

Per apropar-vos al ric i poc conegut món del llibre antic.

→ Museu d'Història de Catalunya.

M: Barceloneta. Fins al 25 de febrer. De dt. a ds., de 10 a 19 h. Dg., de 10 a 14.30 h. Gratis.

representació de l'humanisme i la seva fe en l'home. Quan us parlen de mons llunyans, no penseu en extraterrestres, es tracta dels primers llibres de viatges motivats per interessos comercials, polítics, científics i evangelitzadors. En podreu veure un de dedicat a l'Àfrica, anomenada *el món dels negres*, amb mapes i dibuixos de tasques quotidianes, així com un estudi històric dels ritus funeraris comparats amb altres pràctiques paganes. ■

EL FONS

D'on surten els llibres?

La Biblioteca de Reserva forma part del CRAI, Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació de la Universitat de Barcelona. D'aquí han sortit els llibres que formen aquesta exposició.

Multitasca

El CRAI es dedica a la recerca, difusió, docència, catalogació, conservació i exposició dels volums que formen part de la col·lecció.

El fons, en números

La importància del CRAI Biblioteca de Reserva està en la quantitat i en la riquesa dels volums que custodia. Arran de les desamortitzacions del 1835, els fons de les biblioteques dels convents de la ciutat van anar a parar a la Universitat de Barcelona. Hi ha 2.150 manuscrits, 1.240 incunables, 128.500 llibres impresos i més de 8.000 gravats i 800 pergamins.

Apadrina un document

Voleu ser mecenes i contribuir a preservar la cultura? Podeu col·laborar econòmicament en aquest projecte —a través de la seva web— i col·laborar en la restauració i digitalització de documents del fons.

Es pot visitar?

Dintre de les activitats de l'exposició, s'han organitzat visites al taller de restauració els dijous 11 i 25 de gener. És gratis amb reserva prèvia a mhcvistes.cultura@gencat.cat.